

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N^{ro}. 145.

19. Grudnia

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— Ze Lwowa. —

P. Badenfeld, właściciel Dóbr Radłowa w Cirkule Bocheńskim ofiarował dobrowolnie i bezpłatnie dla stadników Skarbowych na tamecznym stanowisku staynię z c. s. tem na trzy lata. Rada nadworna woenna widzi się być obowiązana tę patriotyczną i dla dobra powszechnego użyteczną ofiarę do publicznej podać wiadomości.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka Hiszpańska.

Gazeta *Columbiano* donosi, że Boliwar zabrany jest Prezydentem Kolumbii a P. Christobal Mendoza Wice-Prezydentem.

Gazety Angielskie umieściły teraz wyrok Rządu Peruwiańskiego, który pod karą konfiskaty zabrania wprowadzać do krajów Rzeczpospolitej wszystkich i pojedynczych, Hiszpanii należących towarów na jakichby okrętach, nawet na neutralnych przywożonych. Równie wszystkie i każdy okręt wiozący majątek Hiszpański ma być na rzecz Rzeczypospolitej Peruwiańskiej zabrany. Za własność Hiszpańską uznane są wszystkie płody ziemi Hiszpańskiej i sztuki, znalezione w kraju Peruwiańskim, a których wartość 100 piastrow wynosi. Dodatkowy późniejszy wyrok stanowi na korzyść neutralnych okrętów, iż przepisy, podług których nawet wszystkie okręty neutralne, wiozące towary Hiszpańskie, powinny być z całym ładunkiem zabrane, dopiero w ośm miesięcy po wydaniu pierwszego wyroku powinny być wykonywane. Z resztą wyraźnie powiedziano, iż powyższemu wyrokowi poddane są także towary, pochodzące ze wszystkich osad Hiszpanii podlegających.

Gubernator Georgii, Tromo, który niedawno gwałtownym postępowaniem przeciwko Północno-Amerykańskiemu Związkowi ściągnął na siebie uwagę, obrany został na nowo znaczną większością głosów Gubernatorem.

W Państwie Ohio myślą koleje żelazne zakładać.

Hiszpania.

Gwiazda donosi z Madrytu: »Król miał opuścić Eskuryjal w d. 22. Listopada i powrócić

do Madrytu; po imieninach Królowej (dnia) przeniesie się Dwór do zamku *el Pardo*, dwie godzin drogi od Madrytu leżącego. — Xiążę Infantado przybył na krótki czas do Stolicy.

Monitor zawiera następującą Notę, którą te-
raźniejszy pierwszy Minister, Xiążę Infantado, przesłał pod d. 5. Listopada z Eskuryjalu Członkom Ciała dyplomatycznego: »Król, mój dostojny Pan, mocno był zdziwiony i stroskany z powodu fałszywych wykładów, które, iak się zdaje chciano nadać środkom, iakie przepisywały Mu rozstroponość i mądrość dla pomysłności i szczęścia ludów, oddanych przez Opatrzność Jego Oycow-
skiej troskliwości. Zasady, a nie osoby stanowią Rząd Króla Jegomości. Pierwsze oparte będąc na słusznosci, wyryte są w sercu Króla. Ci, na których Król polega, są i nie będą nigdy częm innem, iak tylko organami Jego wolnej woli, której nie mogą ni ograniczać, ni ścieśniać, lecz iedynie podług rozkazów, w tój mierze odbieranych, powołanymi są takową objaśniać i objawiać. Rząd nie zaszła żadna odmiana w systemacie, lecz tylko w okolicznościach, a ważne powody wymaga-
ją stanowczo odmiany w osobach: Dopuszczać co innego, byłoby to najmocniej osławiać charakter Króla i serce Jego naygłębiej ranić. Król Jegomość, ożywiony nayrzetelniejszą przywiąznią ku Swoim dostojnym Sprzymierzonym, nie chce i nie bynajmniej nie zmienia w przyjaźnych stosunkach, które z nimi zachowuje. Jego zownietrzna polityka iest niezmienną; względy, szacunek, iakoteż święta gotowość, należąca się sprzyjażnionym Mocarstwom, wypływają z własnego Króla Jegomości uczucia i wewnętrznego przekonania, a nie z prywatnych czyichkolwiek poglądów; stosunki te zawsze iednakowo trwałe będą i nie podpadną najmniejszy odmianie. Król Jegomość wyrządzały niesprawiedliwość znanej rzetelności i bezstronności Swoich Sprzymierzeńców, gdyby najmniejszego dopuszczał podeyrzania, iżby iakąkolwiek mieli chęć inaczej postępować, lub te przyjazne węzły osłabiać ze względu dla pojedynczych osób, do których ni los Monarchii i ustawy fundamentalne, iak i maxymy ich Rządu mogą być przywiązane. Król postawiony z Bożej woli na czele tój wielkiej rodziny, którą przedstawia Monarchia Hiszpańska; iest w stanie lepiej, iak kto inny znać i oceniać ię życzenia,

)

i prawdziwy interes iakoteż środki, iakich wymaga zię, który ją od tak dawnego czasu trapi. Jego Król: Mość nie uważa za rzecz zbyteczną, zapewnić, iż w zarządzie Swoiego Królestwa nie zbroczy z drogi, iaką Mu przepisują względy i powody, będące iedynemi skazówkami i zasadami Jego postępowania. Król Jego Mość zalecił mi wyraźnie, przesłać JWPanu urzędownie tę Notę, abyś JW. Pan mógł iak nayszybciej zawiadomić w tęg mierze swóy Dwór, a to dla tego, by prosty i rzetelny sposób myślenia Króla Jegomości żadnym sposobem przez złość lub dwóyznaczność nie był w fałszywym stawiany świetle. »

»Korzystam z radością z tęg sposobności dla ponowienia JWPanu zapewnienia moiego upoważnienia i t. d.«

»San Lorenzo d. 5. Listopada 1825.«
(podp.) »Xiążę Infantado.«

Jak słyhać — mówi Gwiazda — Duchowieństwo Hiszpańskie miało ofiarować 25 mil. realów na opędzenie nawiększych potrzeb kraju.

Były Minister Sprawiedliwości (po pierwszém przywróceniu Króla w roku 1814), Margrabia Mataflorida, który czas nieiaki bawił w Baionnie, przybył do Irunu w d. 19. Listopada, iadąc do Madrytu.]

Wielka Brytania i Irlandya.

Król ma w Windsorze krzesło z pnia sławnego wiązu, pod którym Xiążę Wellington stał w bitwie pod Waterloo. P. Children, ieden z Przełożonych Angielskiego Muzeum, kupił to drzewo przed siedmiu laty i przywiózł do Anglii. Wielu swoim przyjaciółom prozdawał po kawałku z tego drzewa, zwanego *Arbor Wellingtonensis*.

Na zgromadzeniu Katolików w Dnblinie w d. 16. Listopada znany O'Connel odczytał prawników zdanie, podług którego Związek katolików, bez naruszenia istniejących ustaw trwać może, ieżeli niegdy nie będzie w połączeniu nad dni 14, i w dni 14 na nowo się urządzi, przyczem strzedz się powinien tych samych obierać Sekretarzy.

Podług doniesień z Londynu z d. 29. Listopada powiększyła się boiażń z powodu spadnienia papierów Skarbowych przez wiadomości z prowincyy. Dowiedziano się, że bank w Plymouth wstrzymał wypłaty; mnóstwo gońców z banków prowincyynych przybyło do Londynu, żadających dla swych korrespondentów pieniędzy. Ponieważ był to dzień Niedzieli, musiano bankierów w kościołach szukać, a liczba wozów pocztowych po pieniądze, zgromadzonych na ulicy lombardzkiej, gdzie wiele domów bankowych, sprawiła w całym sąsiedztwie mocne wrazenie.

Odebrano Gazety Karraskie do d. 6. Paźdz.

dockodzące; potwierdzają one wiadomość o wyprawie przeciwko wyspie Kubie. W Kolumbii nie było nowszych wiadomości z Peru: atoli powszechnie wierzone, że Boliwat uda się do Baudy Orientalney.

Podczas, gdy Rząd Angielski używa wszystkiego, aby posłać woysko na przyszłą kampanią do Rangoon i Prome przeciwko Birmanom, ci, ze sweiey strony umacniają stolicę, i uzbrają się do stanowczey obrony.

List z Gibraltaru z d. 31. Października donosi, iż tam bardzo zamawiają żyto dla Państw Barbaryjskich, i że Hiszpania przed następującemi zniwami znaczney dostawy potrzebować będzie.

Przepis dla poczty na wielkim gościńcu wiódącym ku północy, stanął, iż wóz pocztowy niechać teraz powinien na godzinę 10 mil Angielskich (2 1/2 Niemieckich.)

Na uczcie daney w Londynie z powodu instalowania nowego Prezydenta Miasta (Lorda Majora) znajdowało się zaproszonych 2000 osób, między którymi był brat Królewski Xze. Sussex. Stały były zastawione następującemi potrawami: 380 waz zupy zółtowiey, 200 waz pończu, 65 Indyków, 45 półmisków zwierzyny, 100 półmisków z bażantami i kuropatwami, 50 marynowanych szynek, 51 pasztetów, oprócz innych rozmaitych przysmaków, a między wetami było 140 funtów ananasów.

Francya.

Sprawa przeciwko dążności Konstytucyjonisty została w d. 27. Listopada znouwu przerwana i dalsze postępowanie odłożono na d. 3. Grudnia, w którym P. Broe ma replikować, a ieżli P. Dupin zaraz odpowie, zapadnie wyrok.

Sąd Appellacyyny Paryzki słyhał w d. 28. Listopada obrony Adwokata Merilhou, za Kuryierem Frauczkiim, oskarżonym o dążność przeciw Religii. Dalsze postępowanie odłożono na d. 6. Grudnia.

Znany Jenerał Foy, Członek Izby Deputowanych umarł d. 28. Listopada w Paryżu w piędziesiątym roku życia swiego na puchlinę żyły tętna. Oddawna cierpiął on tę słabość, lecz zawsze oddawał się zatrudnioniom; iednak od dni ośmiu tak się ta choroba wzmoęła, iż tylko leżał na krzyżu, zaledwie będąc w stanie oddechać. Zmarły zostawił wdowę i pięcioro dzieci. Pogrzeb miał w d. 29. Listopada nastąpić.

Gwiazda odwołanie udzieloną wiadomość o niebezpieczney chorobie P. Benjamina Constant.

Taż sama Gazeta zapowiada, że P. Armand Saillard, którego nierozstropne przemysłnictwo zniewoliło żądać terminów od swoich wierzycieli na giełdzie, teraz za pomocą przyjaciół iest w sta-

nie dopełnić natychmiast wszystkich swoich obowiązków. Zapewnia także, iż bank przeciwko życzeniom Dziennika Rozpraw, bez trudności eskontuje wszystkie handlowe efekta, i zalicza pieniądze na prowizyie wieczyste za złożeniem dwóch solidarnych zaręczeń, lub na rzeczy złote, albo srebrne, i że cena iego eskontu pozostanie zawsze 4 procentu.

Bracia Rotszyldy oznajmiają, że Kupony pożyczki Neapolitańskiej i Sycylijskiej przypadające do zapłacenia w d. 1. Stycznia, już od d. 28. Listopada w ich kantorze w Paryżu mają być wypłacane.

Włochy.

Król: Angielski Poseł przy Porcie Otomańskiej, P. Stratford-Kanning przybył do Neapolu d. 16. Listopada w podróży do Konstantynopola.

Gazety Neapolitańskie zawierają urzędowy artykuł o zniszczeniu kup rozbojniczych na granicach Królestwa Neapolitańskiego, wiadomem już z Gazet Rzymskich.

Niemcy.

Odezwa Króla Angiel. datowaną w Carlton-house d. 31. Października rozwiązane jest terazniejsze Zgromadzenie Królestwa Hannowerskiego a nowe zwołane zostało.

Król Jegomość Bawarski nadał pod d. 17. Listopada Baronowi Cotta i iego współnikowi Church przywilej dwunastoletni do zaprowadzenia żeglugi parowej na rzekach Bawarskich, pod warunkiem, że właściciele podadzą prawnym szyprom stosowną liczbę akcyj do wolnego rozebrania, za dochód wartości i do obsadzenia szczególnie bawarskich małytków używać będą.

Królew. Bawarski Dziennik Rządowy z d. 1. b. m. zawiera dwa Krolew. rozporządzenia, dotyczące się zniesienia Prokuratorji Jeneralnej i Nadkollegium Iekarskiego z d. 31. Grudnia b. r. Dwa inne rozporządzenia względem zniesienia urzędu heroldów Państwa i tajnego urzędu taxalnego przyręka gazeta Monachijska z 2, umieścić dnia następującego. — W d. 1. Grudnia odbyło się posiedzenie naradcze względem urzędów mających być u Dworu zaprowadzonych, na którym Król Jegomość przewodniczył.

W d. 2. Grudnia odbyło się znowu posiedzenie Kommissji oszczędności w rzeczach wojskowych pod przewodnictwem Króla.

Dokończenie instrukcyi dla Król. Rady Stanu przerwaney w Nrze 144 gazety naszey.

§. 17. Po przełożeniu Referenta i danego Współreferenta, głosuje nayıpierwey Minister — do

którego zakresu interesów przedmiot należy — iezli sam nie jest Referentem; potem inni Ministrowie i Marszałek polny, nakoniec Rady Stanu podług starzenstwa w służbie. W przypadkach ważnych, lub na szczególny rozkaz, głosowania nastąpią na piśmie i takowe po odczytaniu, oddane będą do protokołu. Przed lub po głosowaniu Ministrów lub Radców Stanu zasiągnie Król zdania obecnych król. Xiążąt. §. 18. Gdy Król nie jest obecny w Radzie Stanu lub zastrzega sobie rozpoznanie, więc przesłane mu zostanie do Gabinetu większością głosów zapadłe zdanie z szczególnymi różnicami się od tego przepisami wciągnionemi do protokołu; poczem Król stanowi, czyli uchwałę Rady Stanu przyjmuie, lub nie, lub takową z uwagami do dalszey decyzji odseła. Zdanie Rady Stanu i przełożone przez nią uchwały i rozporządzenia bez wyjątku ulegają potwierdzeniu Króla, i wtedy nabierają mocy dla Władz wykonawczych Państwa, gdy nastąpiła sankcyia Króla. §. 19. Sekretarz jeneralny wszystkie przełożenia, po tychże nastąpione głosowania i uchwały, iakoteż wyroki Króla w Radzie Stanu zaciąga dostatecznie do protokołu, który zawierzytelniiony przez Sekretarza Jeneralnego, przez Xięcia Następcę Tronu, Xiążąt krwi Królew. Ministrów i Marszałka podpisany, Królowi będzie do zatwierdzenia przełożony. Protokół ty z dodatkami zachowane będą u Jeneralnego Sekretarza i mogą być przez Członków Rady Stanu przezierane. §. 20. Forma wydawania wyroków jest następująca: a) Ustawy po zasiągnienu zdania Rady Stanu stosownie do przepisów Konstytucyi zapadłe, rozporządzenia względem organicznych urzędów wydawane, iakoteż ogólne przepisy zarządu, wychodząc będą pod imieniem Królewskiem w więszym kancelaryynym stylu z własnoręcznym podpisem Króla, kontrasygnowane przez Ministrów, sprawujących obowiązki i Marszałka, a przez Sekretarza Jeneralnego zawierzytelnione w Dzienniku rządowym ogłoszone zostaną; b) Uchwały Rady Stanu iako Władzy rozpoznawczey wygotowywane będą równie z podpisem Króla, zawidziane przez naystarszego Ministra, lub tego, któremu Król poruczy przewodniczyć, potem dotyczącego się Ministra, przy zawierzytelnienu Jeneralnego Sekretarza Rady Stanu. c) Wszystkie postanowienia, udzielone przez Króla na zdanie i wniosek Rady Stanu, po podpisaniu własnoręcznem Króla, zawidzeniu naystarszego Ministra lub tego, któremu Król poruczy przewodnictwo i zawierzytelnienu Jeneralnego Sekretarza wciągane będą do protokołu, który przedsięwzięty zostanie w przedmiotach pod naradzanie wziętych. Te naywyższe postanowienia oznajmione będą Radzie Stanu odczytaniem iey tychże

na najbliższem posiedzeniu lub przez litografowane odciski, zaś dotyczącym się Ministeryum, przez wyimki z protokołu zawierzytelnione dla ich wiadomości i wypełnienia. Jeżeli takie postanowienia wymagają wypisów dla urzędów Ministeryum podległych, tedy powinny być wydawane z podpisem własnoręcznym Króla, i zawidziane przez dotyczące się Ministeryum, wzmiankę o zasięgnięciu zdania Rady Stanu. — W Naszey Radzie Stanu zupełnie pokładamy zaufanie, ona zachowując dokładnie Konstytucyą Państwa, z prawdziwą miłością oyczynny dopełni swojego naderważnego powołania, i swemi radami wspierać będzie silnie Nasze niezmordowane staranie o pomysłność Naszego wiernego ludu. — Ten, w przepisach terażniejszego rozporządzenia dostrzeże Naszego niezłomnego zamiaru zastosowania organizimu kraju do potrzeb i stosunków Naszego Państwa, sproszczenia takowego o ile można przy zatrzymaniu wszystkiego co jest dobrem, oraz osiągnięcia wszelkiej oszczędności zgodney z głównym celem. W Monachium d. 18. Listopada 1825. (Podp.) Ludwik. — Hrabia Thürheim. — Baron Centner. — Maillot. — Na rozkaz Króla: Egidyusz Kobell.

Następujące osoby składają Królew. Radę Stanu: Król Jegomość, Xiążę Kąfol. Ministrowie Królew. Marszałek polny, Karol Xiążę Wrede. Minister Spraw Wewnętrznych: Karol Fryderyk Hrabia Thürheim. Minister Sprawiedliwości: Fryderyk Baron Centner. Minister Woyny: Mikołaj Maillot de la Treille. Królew. Rady Stanu w służbie zwyczajny: Franc. Sales. Schilcher, Klemens Neumaier, Hrabia Klemens Leyden, Jerzy Kaol Sutner, Jan Chrzyciel Stürmer, Jerzy Knopp, Egidyusz Kobell, Sekretarz Jeneralny. Sekretaryat tajny ekspedyiujący. Filip Jakób Hexamer Królew. rzeczywisty Radca i ekspedyiujący tajny Sekretarz. Sekretarze bior: August Ferdynand Stademann, Sebastyan Kobell. Tayna Rejestratura: Jerzy Dollinger, rzeczywisty Radca i Archiwista. Tayna Kancellaryia: Jerzy Winkelmaier, Sekretarz Kancelaryi, Protokolista i tajny Kancelista; Antoni Hautmann, Akcesista Kancelaryyny. Służący Rady Stanu i Konferencyi: Michał Mayer i Bernard Gutsneider. Służący bior: Franc. Steyer. Zakład litograficzny: Rafał Winter, Henryk Winter. Drukarzów 3, do powlekania czernidłem ludzi 3, pomocników drukarskich 2.

Podług wiadomości z Hamburgu z d. 23. Listopada, Tripolitański rozbojnik morski zabrał w d. 28. Września pod Lizboną okręt Hamburgski i zaprowadził do Algieru. Kapitan uwięziony

był wraz z osadą na brygu Trypolitańskim, i ednakże dość łagodnie traktowany.

Prussy.

Król Jegomość dał order orła czerwonego pierwszey klasy z liściem dębowym tajnemu gabinetowemu Radcy Albrechtowi.

Rossyia.

Gazety Berlińskie donoszą z Petersburga z d. 12. Listopada:

Onegdaj zjechała znowu Cesarzowa Matka do tutejszey stolicy. Na kilka dni wprzód przybył W. Xiążę Mikołaj i W. Xieźne Helena i Alexandra. W. Xiążę Michał wyjechał w d. 15. t. m. do Warszawy.

Posel Angielski, Lord Strangfort, i Posel Francuzki, Hrabia dela Ferronays przybyli do stolicy.

Miasto Białogród, z powodu przejazdu NN. Cesarstwa przez to miasto, dla okazania swey przychylności, złożyło 2000 rubli, dla użycia onych na rzecz dobroczynnego instytutu zostającego pod szczególną opieką N. Cesarzowey Jeymości.

Jak słyhać, Senat rządzący trudni się teraz odmianami dotyczącemi się urzędników cywilnych. Głównym zamiarem ma być zniesienie nieprawnych sportłów.

Wydano urządzenie dla Dyrekcyi Teatów Cesarzkich, które N. Pan rozkazał przywieść do skutku Ukazem z dnia 3. Maia. Oto są główne korzyści udzielone podług tego urządzenia autorom i tłumaczom sztuk dramatycznych. 1) Prawo własności autora rozciąga się do 2ch stolic, nawet gdyby jego sztuka była wydrukowana. 2) Autor Komedyi, Tragedyi, lub Dramatu wierszem w 3ch aktach lub więcej, ma prawo do całego przychodu zgo wystawienia swojej sztuki. 3) Autor podobnych sztuk prozą lub tłumacz, ma też samo prawo po odtrąceniu kosztów reprezentacyi. 4) Autor Komedyi, Dramatu lub Wodewilu w 3ch aktach prozą, lub w 1 akcie wierszem, ma prawo do przychodu z 3ciey reprezentacyi po odtrąceniu kosztów reprezentacyi. 5) Inne nagrody autorów, tłumaczy i kompozytorów muzyki, mogą wynosić od 200 do 1000 rubli, prócz wielkich oper, które są umieszczone w 2giey klasie. 6) Autorowie sztuk czyniących zaszczyt scenie Rossyyskiej, mają wniść wolne. Rozumie się, że Autorowie i tłumacze odbierają nagrody przeznaczone w tym tylko przypadku, gdy ich sztuki dyrekcyia osądzi, że są godne wystawienia i gdy je dobrze przyjmie publiczność.